

**การเสริมสร้างการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรม
มองผ่านพุทธปรัชญา***
**THE RECONSTRUCTION OF YOUTH TRAINING MANAGEMENT
FOR MORAL CAMP THROUGH THE BUDDHIST PHILOSOPHY**

พระสุริยา สุริโย (คงคาไหว)

PhraSuriya Suriyo (Kongkawai)

สวัสต์ อโนทัย

Sawat Anothai

นิศภาพรรณ คูวิเศษแสง

Nipapan Kuwisetsang

มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

Saint John's University, Thailand.

E-mail: suriya.sur@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เพื่อศึกษาพุทธปรัชญาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรม 3) เพื่อนำพุทธปรัชญามาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและการเสริมสร้างการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช และ 4) เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และรูปแบบการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมที่มีประสิทธิภาพ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการวิจัยทางปรัชญาแบบวิภาษวิธี และแบบมีการหาเหตุผลด้วยการใช้วิจารณ์ญาณ ภายใต้กระบวนการศึกษาเชิงวิเคราะห์ วิจัย และวิธาน กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนที่ผ่านการจัดค่ายคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 5 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการค่ายคุณธรรม 2) พระวิทยากร 3) ครูอาจารย์ 4) เยาวชน และ 5) ผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องหรือประชาชนทั่วไป โดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสำรวจข้อมูลเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางปรัชญาและศาสนา

* Received 9 May 2019; Revised 15 May 2019; Accepted 17 May 2019.

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีหลายประการคือ 1) ปัญหาด้านหลักสูตร 2) ปัญหาด้านบุคลากร 3) ปัญหาด้านความร่วมมือระหว่างบ้าน/วัด/โรงเรียน 4) ปัญหาด้านกระบวนการฝึกอบรม 5) ปัญหาด้านสื่อและเทคโนโลยี และ 6) ปัญหาด้านการวัดประเมินผลและติดตามผล

2. พุทธปรัชญาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรม ได้แก่ 1) พุทธอภิปรัชญา ได้แก่ ขันธ์ 5 และไตรลักษณ์ 2) พุทธญาณวิทยา ได้แก่ ปัญญา 3 และกาลามสูตร 10 และ 3) พุทธจริยศาสตร์ ได้แก่ ศีล 5 กุศลกรรมบถ 10 มรรคมมีองค์ 8 ไตรสิกขาภาวนา 4 และ พละธรรม 4

3. พุทธปรัชญาที่นำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและการเสริมสร้างการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ ขันธ์ 5 ไตรลักษณ์ 3 และพละธรรม 4

4. องค์ความรู้ใหม่ ได้แก่ การใช้มิติศาสนาสอดแทรกเป็นหลักสูตรการอบรมค่ายคุณธรรม เป็นการขัดเกลาจิตใจผู้เรียนให้รู้จักใช้ปัญญาเพื่อรู้เหตุ รู้ผล รู้ดี รู้ชั่ว มีสติในการรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการแข่งขัน และแย่งชิงกันสูง ให้กายและจิตใจรู้คุณค่าต่อศีลธรรมที่มุ่งเน้นเป็นคนดีเพื่อพัฒนาด้านสังคมให้มีความสุข วิทยาการรู้จักการทำงานเป็นทีม (Teamwork) มีพลังความเพียรพยายาม ระดมร่วมคิดทำ เอาชนะปัญหา ขจัดอุปสรรคปัญหาไปด้วยกัน โดยใช้ความรู้ความสามารถเป็นกระบวนการที่มีนำไปประยุกต์ใช้กับการทำงานทุกประเภทอย่างเต็มศักยภาพ

คำสำคัญ : การจัดอบรม, ค่ายคุณธรรม, พุทธปรัชญา

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the condition of youth training camp in the area of Nakhon Si Thammarat. 2) To study the Buddhist philosophy on the management of youth camps moral camp. 3) to apply Buddhist philosophy as a guideline to solve problems and to reconstruct of youth training management for moral camp at Nakhon Si Thammarat province

and 4) to create new body of knowledge and model of youth training camp moral. This study is the qualitative research by methodology in dialectical method and also using the discursive reason under the process of analytic, appreciative and applicative approaches. The samples were camp at Nakhon Si Thammarat province 5 group were 1) camp director 2) trainer monk 3) teacher 4) youth and 5) parent or people. The instruments were in-depth interviewer and questionnaire this research create effective model of youth training in the Philosophical and Religions field.

The results of research are found as follows:

1. The problem of youth moral camp at Nakhon Si Thammarat province such as 1) courses problem 2) staff problem 3) corporations of home /temple/ school problem 4) training process problem 5) media and technology problem and 6) evaluation and follow up problem.

2. According to Buddhist philosophy study that useful for youth moral camp such as Buddhist metaphysics, for example, five aggregates and three characteristics of existence, epistemology such as three wisdoms and ten Kalama Sutta and the last one Buddhist ethics such as five precepts, ten wholesome course of action, Eightfold Path, threefold training, Bhavana⁴ and four strengths.

3. To apply Buddhist philosophy as a guideline in solving the problems and reconstructing of youth training management for moral camp at Nakhon Si Thammarat province, for example, five aggregates, three characteristics of existence and four strengths.

4. Creative new body of knowledge by including the use of religious dimension for moral course students not only learning how to use them mind to know morality but also how to survive from media technology in the globalization, high competition and scrambled period so after youth finish the

course they will be a good citizen for developing society in the future. On the other hand, major research findings indicated that the lecturers learn about how to be good teamwork by brainstorm to overcome and eliminate the problem together, using knowledge process applied to all work at full potential.

Keywords: Training, Moral Camp, Buddhist Philosophy.

บทนำ

โลกยุคโลกาภิวัตน์มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วแบบก้าวกระโดดในเกือบทุกมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองการปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัจจัยสำคัญ ที่มาจากอิทธิพลความก้าวหน้าของนวัตกรรมต่าง ๆ ทางเทคโนโลยี มีรูปแบบการสื่อสารแบบ ดิจิทัลมากขึ้น จนกลายเป็นโลกออนไลน์ไร้พรมแดนที่มีการขยายอาณาเขตของค่านิยมได้ รวดเร็วการแพร่กระจายของข้อมูลข่าวสารทั้งทางบวกและทางลบ รูปแบบของสื่อยิ่งมีความล้ำ น้ามากขึ้นจนทำให้เกิดความซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้น ปรากฏการณ์ดังกล่าว ยังส่งผล กระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของสังคมมนุษย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น การสร้างภูมิคุ้มกันจึงมี ความจำเป็นอย่างยิ่งในการทำให้มนุษย์รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์นี้ ตลอดจน การพัฒนาชีวิตของสังคมมนุษย์ให้เป็นสังคมที่มีคุณภาพ จะต้องสอดคล้องและเหมาะสมกับ สภาพสังคมปัจจุบันและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคตอีกด้วย

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในพิธี พระราชทานปริญญาบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา วันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 ความ ตอนหนึ่งว่า “... เยาวชนทุกคนมิได้ต้องการทำตัวให้ตกต่ำหรือให้เป็นปัญหาแก่สังคมประการใด แท้จริงต้องการเป็นคนดีมีความสำเร็จ มีฐานะ มีเกียรติ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น แต่ การที่จะบรรลุวัตถุประสงค์นั้นจำเป็นต้องอาศัยผู้แนะนำควบคุมให้ดำเนินไปโดยถูกต้อง ใน ฐานะหน้าที่ที่เป็นครู เป็นอาจารย์ เป็นผู้บริหารการศึกษา ท่านจะช่วยเขาได้มากที่สุด เพราะมี ส่วนควบคุมดูแลใกล้ชิดอยู่ทุก ๆ ด้านรองจากบิดามารดา ดังนั้น จึงใคร่ขอให้ท่านทำตัวเป็น ผู้นำ และเป็นที่พึ่งที่แท้จริงเพียรพยายามใช้วิชาความสามารถที่มีอยู่ฝึกฝนอบรมด้วยเหตุผล และความฉลาดด้วยความกรุณาปราณีและความบริสุทธิ์ใจ ประสทธิประสาทความรู้ความคิดที่

ดีปราศจากโทษให้เสมอหน้า อนุเคราะห์ และนำพาไปในทางถูกทางเจริญ เพื่อช่วยให้เยาวชนของเรามีอนาคตอันมั่นคงแจ่มใสต่อไป” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2548)

ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงด้านค่านิยม รสนิยมของความเป็นธรรมชาติ เทคโนโลยี สื่อต่าง ๆ เข้ามามีอิทธิพลต่อคนทุกวัยที่อุปโภค บริโภค ผลกระทบที่ส่งผลต่อ กาย จิต และปัญญา ในการอบรมดูแลอย่างถูกหลักโภชนาการของเด็กและเยาวชนที่ยังไม่ได้มาตรฐาน ส่งผลให้เด็กไม่มีการพัฒนาที่เหมาะสมกับวัย ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กจะมองเห็นได้ชัดเจน เนื่องจากเด็กยังไม่ได้รับการดูแลได้ดีเท่าที่ควร เด็กและเยาวชนยังขาดความอบอุ่นและความปลอดภัยจากการดูแลของผู้ปกครองในช่วงเย็นหลังเลิกเรียน ผู้ปกครองมารับเข้าทำให้เด็กต้องไปรอผู้ปกครองอยู่ที่ร้านเกมเพื่อเข้าร้านเกมเล่นเกม และในช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ เด็กที่พ่อแม่ตามใจจะเข้าร้านเกมตั้งแต่ เข้า-เย็น บางคนก็หนีพ่อแม่อ้างเรียนพิเศษ ผลสุดท้ายรู้ว่าลูกติดเกมขนาดรุนแรง ปัจจุบันนี้ ในสังคมมีร้านเกมเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก มีเด็กในพื้นที่มีพฤติกรรมติดเกมโดยไม่สนใจการเรียนทำให้ส่งผลด้านลบเป็นอย่างมาก จนทำให้เห็นภาพของเด็กและเยาวชนซึ่งสะท้อนพฤติกรรมออกมาในลักษณะการทำลายศีลธรรมและจริยธรรมอย่างรุนแรง นับตั้งแต่การมั่วสุมโดยใช้ร้านเกมเป็นแหล่งการค้ายาและการเสพยาเสพติด ตลอดจนถึงสิ่งมั่วเมาหลายรูปแบบ และตามมาด้วยการก่ออาชญากรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สิน แม้แต่การมั่วสุมเสพกามารมณ์ ในทุกวันนี้ ประชาชนพึ่งพาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือไอซีทีคอมพิวเตอร์มากขึ้น เพราะสิ่งเหล่านี้ช่วยให้เราเพิ่มขีดความสามารถในการประมวลผลข้อมูลได้เร็วขึ้น การใช้สื่อออนไลน์เป็นสิ่งเร้ากิเลสต่าง ๆ ให้แสดงพฤติกรรมออกมาในทางไม่ดีทั้งที่เปิดเผยและไม่เปิดเผยบ้าง อีกทั้ง สื่อออนไลน์ทำให้เราติดต่อเข้าถึงกันได้ง่ายมีระบบเชื่อมโยงเครือข่ายจากคนกลุ่มน้อยไปกลุ่มใหญ่ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็วสังคมในยุคปัจจุบัน จึงเป็นสังคมที่มีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านทางสื่อออนไลน์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในรูปแบบการใช้ข้อมูลดิจิทัลจนทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงมาจากการทางด้านไอซีที มีสินค้าและบริการทางด้านดิจิทัลมากมาย เช่น การบริการข่าวสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์ อิเล็กทรอนิกส์ เกม เพลง และสื่อต่าง ๆ ที่ส่งผ่านเครือข่ายออนไลน์ได้ อีกทั้ง มีการส่งรับแลกเปลี่ยนข้อมูลทางด้านดิจิทัล เพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทางธุรกิจเพื่อซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ จึงทำให้เด็กและเยาวชนจำนวนมากหลงใหลในเกมออนไลน์ที่เล่นกันผ่านเครือข่าย และยังสามารถเล่นแบบพร้อมกันได้ตั้งแต่กลุ่มน้อยขยายไปถึงกลุ่มใหญ่จนเป็นปัญหาใหญ่ของสังคม

ในยุคปัจจุบัน (ยีน ภูววรรณ และสมชาย นำประเสริฐชัย, 2546) ทำให้สังคมไทยในปัจจุบันนี้ กำลังเผชิญกับวิกฤตการณ์และปัญหาทั้งเศรษฐกิจ การเมือง สังคม การศึกษาและสิ่งแวดล้อม เหตุผลเพราะมีรากเหง้ามาจากวิกฤตศีลธรรมเชื่อมโยงไปถึงทัศนคติต่อชีวิต สังคม และธรรมชาติ ที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากหลักธรรมวิกฤตศีลธรรมที่ได้รับความสนใจน้อยที่สุดจากรัฐบาล และชนชั้นนำ ส่วนใหญ่ที่มีความเชื่อว่าวิกฤตการณ์เหล่านี้แก้ไขได้ด้วยการใช้เทคโนโลยี เงินทุน วัตถุนิยม กฎหมายและอำนาจเข้ามาช่วยบรรเทาปัญหาเหล่านี้ได้ แต่วิธีการเหล่านี้เป็นการ แก้ปัญหาเพียงชั่วคราวหรือก่อให้เกิดปัญหาใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นตามมา ถ้าตราบใดที่ยังไม่ได้รับความสนใจหรือแก้ไขทำให้เป็นเรื่องยากที่สังคมไทยจะพ้นวิกฤตการณ์ต่าง ๆ

สังคมไทยจำเป็นต้องมีการฟื้นฟูศีลธรรมโดยเร่งด่วน จะต้องไม่มองว่าวิกฤตศีลธรรมเป็น ปัญหาระดับบุคคลเท่านั้น แต่เชื่อมโยงกับโครงสร้างสังคมในระบบทุนนิยมและอำนาจนิยมที่เป็นกระแสหลักในปัจจุบัน และต้องทบทวนกระบวนการสร้างศีลธรรมกันใหม่ แทนที่จะเน้น การเทศน์ การสอน ควรให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ให้มากขึ้นควบคู่ไปกับการ ทบทวนศีลธรรมให้สอดคล้องเหมาะสมกับคนยุคปัจจุบัน (พระไพศาล วิสาโล, 2549) จากคำ ที่ว่า “เด็กในวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้า ” จะเห็นได้ว่า เด็กและเยาวชน คือ ความหวังของ ครอบครัว สังคมและประเทศชาติในอนาคต ดังที่ (พุทธทาสภิกขุ, 2543) กล่าวว่า การที่มนุษย์ ในอนาคตจะมีฐานะทางศีลธรรมดีขึ้นก็เพราะเยาวชนมีศีลธรรมดีขึ้น มิฉะนั้น จะไม่มีมนุษย์อยู่ ในโลกพร้อมกับที่ไม่มีศีลธรรมประเดี๋ยวนี้จึงต้องตระหนักว่ามนุษย์อยู่ได้เพราะศีลธรรมหมด ศีลธรรมเมื่อไรก็ไม่มีมนุษย์

จากสภาพปัญหาด้านศีลธรรมที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการนำ ค่ายคุณธรรมมาประยุกต์ในการอบรมเยาวชนในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช อีกทั้ง มีความ สนใจที่จะศึกษาค้นคว้า และวิจัยในประเด็นเรื่อง การเสริมสร้างการจัดการอบรมเยาวชนค่าย คุณธรรมผ่านพุทธปรัชญา เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการ จัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมในพื้นที่จังหวัด นครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาพุทธปรัชญาที่ว่าด้วยการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรม

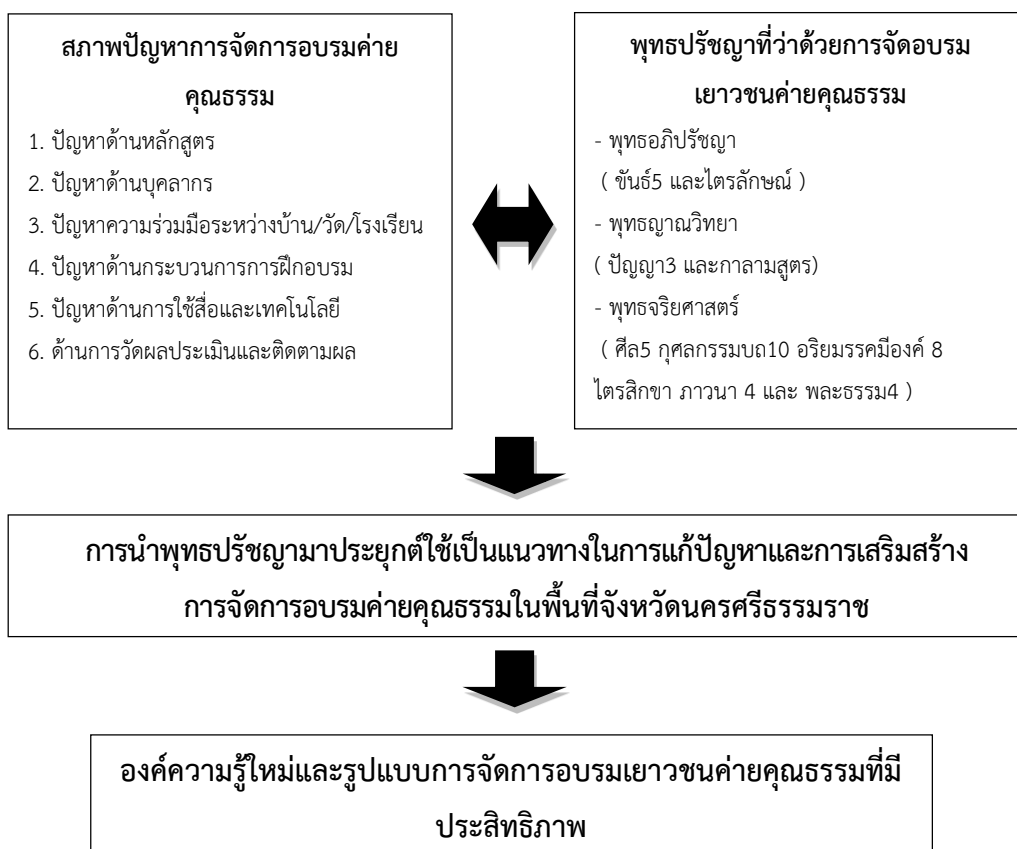

3. เพื่อนำพุทธปรัชญามาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและการเสริมสร้างการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

4. เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และรูปแบบการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมที่มีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมมองผ่านพุทธปรัชญาใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชด้วยพุทธปรัชญา และสัมภาษณ์วัดที่มีการจัดค่ายคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นต้นแบบ จำนวน 5 วัด ประกอบด้วย 1) วัดพระมหาธาตุวราวิหาร อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) วัดรามประดิษฐ์ อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช 3) วัดธาตุน้อย อำเภอดง จังหวัดนครศรีธรรมราช 4) วัดมะนาวหวาน พระอารามหลวง อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช และ 5) วัดคลังสินธาราม อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection) ซึ่งเป็นตัวแทนของแต่ละกลุ่มที่เคยจัดค่ายคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 5 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการค่ายคุณธรรม 2) พระวิทยากร 3) ครูอาจารย์ 4) เยาวชน และ 5) ผู้ปกครองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องหรือประชาชนทั่วไป ทั้งหมดจำนวน 15 รูป/คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสำรวจข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการตรวจสอบความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลที่ได้คัดเลือกมาแล้วด้วยการวิเคราะห์จากหลักฐานหรือเอกสารที่เชื่อถือได้ แล้วนำมาวิเคราะห์โดยการปรับความคิดที่เอนเอียงออกไปให้มีความเป็นวัตถุวิสัยหรือนำเชื่อถือมากที่สุด ที่สามารถศึกษาและยืนยันได้จากข้อมูลที่พิสูจน์แล้ว โดยผู้วิจัยอ่านเอกสารที่ได้รวบรวมไว้ตามเกณฑ์ที่ได้ระบุไว้ข้างต้นตามกรอบวิเคราะห์เอกสารที่กำหนดไว้โดยละเอียด เพื่อจับใจความสำคัญและจดบันทึกแต่ละใจความที่ได้เสมือนว่า เอกสารแต่ละเล่ม คือ คำตอบของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยและหลังจากนั้นผู้วิจัยจึงให้ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง รวมถึงเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอน คำสอนทางศาสนาและพุทธปรัชญา เป็นผู้ตรวจสอบความครบถ้วนของผลการวิเคราะห์เอกสารที่ได้อีกครั้ง เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยอีกข้อหนึ่ง คือ เพื่อศึกษาการนำพุทธปรัชญามาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จากผลการศึกษา พบว่า ปัญหาการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่

1. ปัญหาด้านหลักสูตร

ปัญหาด้านหลักสูตรการฝึกอบรมที่มีในปัจจุบันไม่ได้เกิดจากความต้องการของเยาวชน ผู้ปกครอง หรือชุมชน โครงสร้างของเนื้อหาในหลักสูตรมีมากเกินไปไม่สามารถนำมาจัดกิจกรรมได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด ตลอดถึงเนื้อหาไม่สอดคล้องกับวัยและระดับช่วงชั้น และไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันในชุมชน

2. ปัญหาด้านบุคลากร

พระวิทยากรมีความเคยชินกับการเทศน์มากกว่า ขาดการประยุกต์เนื้อหาให้น่าสนใจ และน่าสนใจ โดยใช้การบรรยายจึงทำให้ขาดอรรถรสในการฟัง ไม่ดึงดูดความสนใจและไม่สามารถช่วยในการจดจำ และยังขาดความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย

3. ปัญหาด้านความร่วมมือระหว่างบ้าน/วัด/โรงเรียน

การประสานงานความร่วมมือระหว่างบ้าน วัด และโรงเรียน ยังไม่มีการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายโยงเข้าหากัน ทำให้การทำงานขาดความต่อเนื่องมักเป็นการทำงานเชิงเดี่ยว ต่างคนต่างทำงาน ไม่สามารถร่วมกันการวางแผนงานให้พัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้ง ยังขาดข้อมูลข่าวสารที่ดีในการสื่อสารถึงกันระหว่างบ้าน วัด และโรงเรียน เนื่องจากเรื่องเวลาที่ไม่ตรงกันไม่สามารถร่วมวางแผน ร่วมคิด ระหว่างบ้านวัดและโรงเรียน

4. ปัญหาด้านกระบวนการฝึกอบรม

กระบวนการฝึกอบรมในกิจกรรมที่จัดขึ้นไม่สามารถทำให้ผู้เข้าอบรมเข้ามามีบทบาทได้อย่างเต็มที่ เพราะเยาวชนที่ไม่กล้าแสดงออก ทำให้ไม่สามารถตอบโจทย์ของวัตถุประสงค์ได้เท่าที่ควร ในกระบวนการฝึกอบรมไม่มีการกระตุ้นให้เยาวชนเข้าร่วมในกิจกรรมทำให้น่าเบื่อไม่อยากเข้าฝึกอบรม รวมถึงขาดเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนไม่อยากจะเรียนรู้

5. ปัญหาด้านสื่อและเทคโนโลยี

ด้านสื่อและเทคโนโลยี ยังขาดแคลนในเรื่องงบประมาณที่เข้ามาสนับสนุนในการผลิตสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ด้านปริมาณของสื่อที่ใช้มีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เข้าอบรม รวมทั้ง สื่อที่มีก็ไม่ทันสมัยต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน และขาดความรู้ความเชี่ยวชาญในกระบวนการผลิตสื่ออีกด้วย

6. ปัญหาด้านการวัดประเมินผลและติดตามผล

ในส่วนของโครงการด้านเนื้อหา มีการประเมินผล แต่ไม่นำผลที่ได้จากการวัดและประเมินผลมาใช้เพื่อปรับปรุงในการอบรมครั้งต่อไป ทำให้ไม่มีการนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาเนื้อหาในหลักสูตร ด้านบุคคลผู้รับผิดชอบโครงการยังขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ตามสภาพจริง และไม่ใช่วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมการอบรม แล้วนำมาปรับปรุงเนื้อหาและวิธีการอบรมให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาพุทธปรัชญาที่ว่าด้วยการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรม พบว่า พุทธปรัชญาที่ว่าด้วยการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรม

1. พุทธอภิปรัชญา ได้แก่ ชันธ 5 และไตรลักษณ์
2. พุทธญาณวิทยา ได้แก่ ปัญญา 3 และกาลามสูตร 10
3. พุทธจริยศาสตร์ ได้แก่ ศีล 5 กุศลกรรมบถ 10 มรรคมิองค์ 8 ไตรสิกขา ภาวนา 4 และ พละธรรม 4

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อนำพุทธปรัชญามาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและการเสริมสร้างการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

จากการศึกษาพุทธปรัชญาที่นำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ ชันธ 5 ไตรลักษณ์ 3 ภาวนา 4 และพละธรรม 4 มาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา ดังนี้

1. ปัญหาด้านหลักสูตร

การนำพุทธปรัชญามาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรม คือ ขั้นที่ 5 ในการจัดทำหลักสูตรค่ายคุณธรรมควรมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญของหลักสูตร คือ การพัฒนาขั้นที่ 5 ได้แก่ 1) รูป คือ ร่างกาย รวมทั้งคุณสมบัติและพฤติกรรมทั้งปวง 2) เวทนา คือ อารมณ์ทุกข์และสุขของมนุษย์ 3) สัญญา คือ การเรียนรู้ ความจำ 4) สังขาร คือ องค์ประกอบทางจิตที่คอยปรุงแต่งจิตให้ดีหรือชั่ว ได้แก่ เจตคติ ค่านิยม ความตั้งใจ ความสนใจ ซึ่งประกอบกันขึ้นเป็นแรงขับให้มีการกระทำ และ 5) วิญญาณ คือ การรับรู้เกิดจากประสาทสัมผัสโดยตรง ในการจัดทำหลักสูตรค่ายคุณธรรมควรมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญของหลักสูตร คือ การพัฒนาขั้นที่ 5 ประกอบด้วย คือ

1.1 พัฒนาผู้เรียนให้มีร่างกายสุขภาพที่แข็งแรงและสมบูรณ์ ตลอดมีพัฒนาการทางด้านร่างกายตามวัยและได้มาตรฐาน เช่น มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเสริมสร้างและฝึกฝนร่างกายให้แข็งแรง

1.2 พัฒนาผู้เรียนในด้านความรู้สึการใช้ประสาทสัมผัสของร่างกายได้อย่างถูกต้อง เช่น มีเนื้อหาด้านการพัฒนาจิตสำนึกและการใช้เหตุผลทั้งทางกาย ทางวาจา และทางจิตใจ

1.3 พัฒนาการเรียนรู้ให้มีสติปัญญา มีความรู้ ความสามารถ และมีความเข้าใจต่อความเป็นจริงของโลกที่อาศัยอยู่ เช่น มีเนื้อหาด้านการพัฒนาความคิดและการใช้สมอง

2. ปัญหาด้านบุคลากร

การนำพุทธปรัชญามาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรม คือ หลักอริยสัจ 4 และกาลามสูตร ในสถานการณ์ปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในโลกไซเบอร์ทำให้พระวิทยากรต้องมีการพัฒนาตนเองปรับให้เข้ากับยุคของเทคโนโลยีดิจิทัล ค่ายคุณธรรมต้องมุ่งพัฒนาวิทยากรหรือบุคลากรทางพระพุทธศาสนาให้มีความสามารถในการเผยแพร่ธรรมะผ่านสื่อดิจิทัลและเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้ มีการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของพระวิทยากรให้มีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการ ด้านทัศนคติ ด้านทักษะ และด้านประสบการณ์ในการเผยแพร่ธรรมะ โดยใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อในการช่วยสอนทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย

3. ปัญหาด้านความร่วมมือระหว่างบ้าน/วัด/โรงเรียน

การนำพุทธปรัชญามาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรม คือ พละธรรม 4 และหลักกุศลกรรมบถ 10 ในพละธรรม 4 ว่าด้วยหลัก 1) ปัญญาพละ เป็นการแสวงหาความรู้ ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ปัญญา มีทั้งทางโลกและทางธรรม ปัญญาในทางโลก ชีวิต 2) วิริยพละ เกิดจากความขยัน หมั่นเพียร และอดทนต่อความสำเร็จของเป้าหมาย ในการร่วมมือทั้ง 3 ภาคส่วน ต้องมีการวางแผนเป้าหมายในทิศทางเดียวกันคือ เพื่อให้เยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 3) อนวัชพละ เป็นการกระทำที่ไม่มีโทษ คือ ไม่ผิดกฎหมาย ศีลธรรม และ ระเบียบประเพณีอันดีงามของสังคม และ 4) สังคหพละ เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคมไม่สามารถอยู่คนเดียวได้ ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และจำเป็นต้องใช้ชีวิตร่วมกันในสังคม และการนำกุศลกรรมบถ 10 มาประยุกต์ใช้ในการเกื้อกูลกันในสังคม ความเป็นอยู่ รูปแบบการดำเนินชีวิตที่อาจแตกต่างกัน แต่ยังมีน้ำใจคอยช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีการพึ่งพากัน มีความรัก มีความสามัคคี มีน้ำใจต่อกันในสังคม

4. ปัญหาด้านกระบวนการฝึกอบรม

กระบวนการฝึกอบรมได้นำพุทธปรัชญามาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรม คือ ขั้น 5 (เบญจขั้น) และไตรสิกขา เป็นหลักธรรมที่ช่วยให้มีปัญญา และการช่วยระงับหรือการลดของการยึดติดในตัวตน ในอารมณ์ ในวัตถุต่าง ๆ เช่น ในการอบรม สถานที่อาจมีอากาศร้อน ก็ต้องหงุดหงิดเป็นธรรมดา หรือถ้าไม่ได้กินข้าว ก็ต้องหิวเป็นธรรมดา หรือถ้าใครว่า ก็ต้องโกรธเป็นธรรมดา เพราะฉะนั้น ทุกอย่างเกิดขึ้นได้ แต่ไม่จำเป็นต้องไปทุกข์ หรือไปสุขกับมัน เพราะอารมณ์ที่จะขึ้นลงไปกับสถานการณ์รอบด้านนั้น มันเกิดขึ้นตามธรรมดา ความสุขและความทุกข์เป็นของคู่กัน และไม่อาจแยกออกจากกันได้โดยสิ้นเชิง มีลักษณะที่เหมือนกันอย่างหนึ่งของความสุขและความทุกข์คือ การเกิดขึ้น การตั้งอยู่ และการดับไป เมื่อเข้าใจถูกต้อง ความเคลื่อนไหว การกระเพื่อมของจิตจะเริ่มน้อยลง ความสงบจะมีมากขึ้น

5. ปัญหาด้านสื่อและเทคโนโลยี

การนำพุทธปรัชญามาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรม คือ พละธรรม 4 ว่าด้วยหลักปัญญาพละ คือ การใช้ความรู้

ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในการในการผลิตสื่อและเทคโนโลยี โดยมุ่งเน้นส่งเสริมและช่วยกระตุ้นให้เยาวชนเกิดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่ฝึกอบรมมากขึ้น การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในโลกดิจิทัลเข้ามามีส่วนช่วยให้เยาวชนมีการพัฒนาขึ้น เพื่อช่วยในการทำงานหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุ หรือแม้กระทั่งที่ไม่ได้เป็นสิ่งของที่จับต้องได้ เช่น กระบวนการต่าง ๆ เทคโนโลยี เป็นการประยุกต์ นำเอาความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ และก่อให้เกิดประโยชน์ ในทางปฏิบัติ และเกิดทักษะด้านต่าง ๆ ในเยาวชน คือ การนำสื่อและเทคโนโลยีสื่อมาใช้ เป็นการนำเอาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่มีการพัฒนามาใช้ให้มีการพัฒนา และรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบันทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยการนำไปเสริมศักยภาพทุก ๆ ด้าน แก่เยาวชน และปรับให้ตรงกับช่วงวัย ตรงกับความต้องการกับปัญหาที่ต้องการการแก้ไขนั้น ๆ

6. ปัญหาด้านการวัดประเมินผลและติดตามผล

การนำพุทธปรัชญามาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรม คือ พละธรรม 4 ว่าด้วยหลักปัญญาพละ คือ ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ อันเกิดจากการศึกษาการฟัง การอ่าน การคิดค้นคว้า ปัญญามีทั้งทางโลกและทางธรรม ปัญญาในทางโลกได้แก่ การรู้สรรพวิทยาต่าง ๆ ปัญญาหรือความรู้ในทางโลกเป็นพลังสำคัญในการดำเนินชีวิต สอดคล้องกับโลกยุคข้อมูลข่าวสารที่ต่อมาจากโลกทุนนิยม โลกยุคดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพราะเป็นหลักที่มีเป้าหมายปรองดองนำพาไปสู่สันติสุขตามหลักอรรถปริวรรต ด้วยการใช้ปัญญาระดับประสบการณ์ตรงที่ถูกต้อง ไว้วางใจได้มากกว่าปัญญาระดับการจำ หรือการคิดคำนวณ ทั้งยังมีหลักยึดด้านความกล้ากระทำการสิ่งที่ถูกต้องที่พิจารณาดีแล้วกับหลักความเพียรไม่ท้อถอยในการไปสู่เป้าหมาย การสร้างสังคมแห่งสัมมาปัญญาตามวัตถุประสงค์ของค่ายคุณธรรม ใช้ปัญญาพละในการค้นหาแนวทางหรือแผนงาน โครงการกิจกรรม ในการสร้างสังคมแห่งสัมมาปัญญา เช่น การให้ความรู้ การรู้จักรับผิดชอบหน้าที่ของตนอย่างสม่ำเสมอ กิจกรรมเพื่อฝึกความอดทน กิจกรรมจิตอาสา

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และรูปแบบการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมที่มีประสิทธิภาพ พบว่า ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการใช้หลักพุทธปรัชญาที่นำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมในพื้นที่

จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ ชั้น 5 ไตรลักษณ์ 3 ไตรสิกขา ภาวนา 4 และพลธรรม 4 มาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา ได้องค์ความรู้ใหม่ มีรายละเอียด ตามหัวข้อ องค์ความรู้ใหม่

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า การจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช นั้นประสบปัญหาหลายด้านด้วยกัน คือ 1) ปัญหาด้านหลักสูตร 2) ปัญหาด้านบุคลากร 3) ปัญหาด้านความร่วมมือระหว่างบ้าน/วัด/โรงเรียน 4) ปัญหาด้านกระบวนการฝึกอบรม 5) ปัญหาด้านสื่อและเทคโนโลยี และ 6) ปัญหาด้านการวัดประเมินผลและติดตามผลทำให้การจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขในการจัดการอบรมเพื่อให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น เรื่องของคุณธรรมจริยธรรมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เพราะหากขาดคุณธรรมสังคมก็จะไม่มีความสุข และมีแต่จะนำพาความทุกข์มาสู่ตนเองและคนรอบข้าง

การจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรม ไม่พบบางงานวิจัยที่สามารถเปรียบเทียบกันได้โดยตรง แต่มีงานวิจัยที่ใกล้เคียงกัน คือ งานวิจัยของ (วงศกิตติ์ วิสุภี, 2550) วิจัยเรื่อง ค่ายคุณธรรมจริยธรรม : รูปแบบการจัดการที่เหมาะสมสำหรับเยาวชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 9 ผลการวิจัยปรากฏว่า ด้านบุคลากรยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ด้านงบประมาณค่าใช้จ่ายขาดแคลนงบประมาณค่าใช้จ่าย ด้านวัสดุอุปกรณ์สถานที่บางแห่งมีความชำรุดเสียหายและเครื่องมือที่ใช้อบรมมานาน ด้านวิธีดำเนินการงบประมาณจัดงานไม่เพียงพอต่อการจัดอบรมหลายวันขาดแคลนพระวิทยากร ด้านการตลาดมีการประชาสัมพันธ์ตนเองน้อย และด้านหลักสูตรไม่มีเอกสารที่ชัดเจน ด้านนวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยีพระวิทยากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย รูปแบบการจัดการค่ายคุณธรรมจริยธรรมที่เหมาะสม คือ ด้านบุคลากร ผู้บริหารฯควรมีวิสัยทัศน์คิดกว้างมองไกลมีความฉลาดความขยันความสุจริตและมนุษยสัมพันธ์ ส่วนพระวิทยากรต้องเป็นวิทยากรมืออาชีพ ด้านงบประมาณค่าใช้จ่ายการเก็บค่าใช้จ่ายต่างๆ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป การบริหารด้านการเงิน คือ ทำงานอย่างเป็นระบบมีคณะกรรมการและขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ด้านวัสดุอุปกรณ์ควรเป็นสถานที่ที่มี

ความปลอดภัยสะอาดสงบร่มรื่นเอื้อต่อการอบรม ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการอบรมควรเป็นสิ่งที่เร้าความสนใจตรงต่อความต้องการและทันสมัย ด้านวิธีดำเนินการ ได้แก่ การวิเคราะห์หลักสูตรควรวิเคราะห์ให้มีความเหมาะสมกับวัยวุฒิภาวะและความต้องการของผู้อบรม การพัฒนาหลักสูตรควรมีการนำศาสตร์ต่าง ๆ มาบูรณาการพัฒนหลักสูตร และด้านนวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยีควรมีการผลิตสื่อที่ทันสมัยเร้าความสนใจประยุกต์สื่อให้เหมาะสมกับวัยวุฒิภาวะและการนำสื่อมาใช้ควรตรวจสอบวิเคราะห์สื่อก่อนนำมาใช้สอน

การนำพุทธปรัชญามาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและการเสริมสร้างการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ปัญหาด้านหลักสูตร นำพุทธปรัชญามาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรม คือ ชั้นธ5 ปัญหาด้านบุคลากร นำพุทธปรัชญามาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรม คือ หลักอริยสัจ4 และกาลามสูตร ปัญหาด้านความร่วมมือระหว่างบ้าน/วัด/โรงเรียน นำพุทธปรัชญามาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรม คือ พละธรรม4 และหลักกุศลกรรมบถ10 ปัญหาด้านกระบวนการฝึกอบรม นำพุทธปรัชญามาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรม คือ ชั้นธ 5 (เบญจชั้นธ) และไตรสิกขา ปัญหาด้านสื่อและเทคโนโลยี นำพุทธปรัชญามาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรม คือ หลักพละธรรม4 ว่าด้วยปัญญาพละ ปัญหาด้านการวัดประเมินผลและติดตามผล การนำพุทธปรัชญามาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรม คือ พละธรรม4 ว่าด้วยปัญญาพละ องค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการใช้หลักพุทธปรัชญาที่นำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ ชั้นธ5 ไตรลักษณ์3 ไตรสิกขา ภาวนา4 และพละธรรม 4

หลักพุทธปรัชญาว่าด้วยการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องในบางประเด็นกับ (พระมหานกตล สุวณฺณเมธี (มีคำเหลือ), 2550) ได้วิจัยเรื่องผลสัมฤทธิ์ของการฝึกอบรมเยาวชนของค่ายคุณธรรม วัดบรรพตสถิต จังหวัดลำปาง ได้กล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวกับกระบวนการฝึกอบรม ประกอบด้วย ขั้นตอนเตรียมการ และขั้นตอนดำเนินการฝึกอบรมสำหรับการฝึกอบรมนั้นได้ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา คือ ไตรสิกขาเป็น

แกนกลาง และประยุกต์กับทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาใช้ประกอบการอบรม ด้วยการวางแผนข้อกำหนด เป็นกฎกติกาในระหว่างการอบรม และใช้กิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัยของผู้เข้ารับการอบรม เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ฝึกปฏิบัติจริงตามแนวไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ และปัญญาให้เกิดเป็นวิถีชีวิต

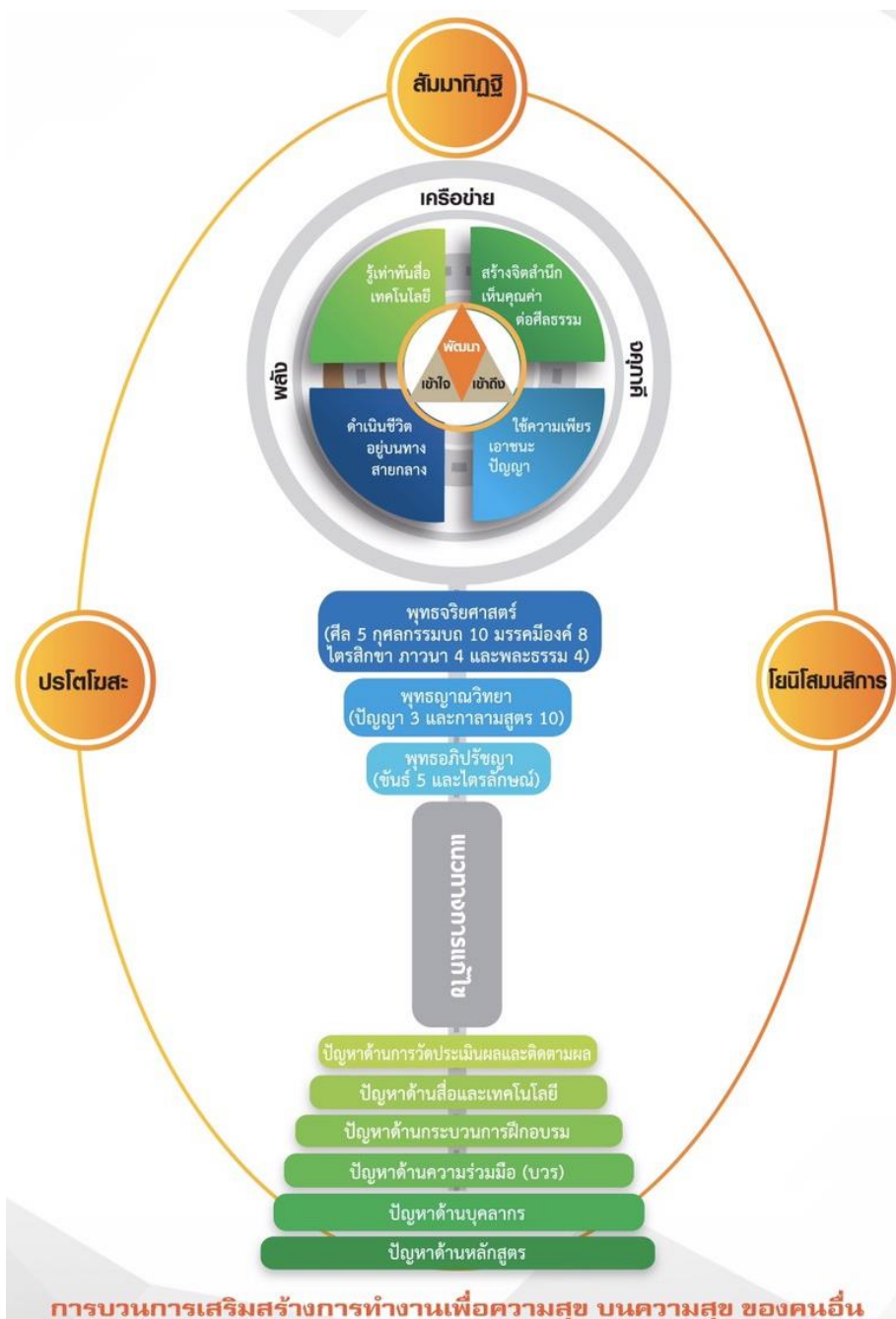
องค์ความรู้ใหม่

การใช้พลังเครือข่ายจิตอาสา การรวมกลุ่มชุมชนในรูปแบบเครือข่าย จึงเป็นการประสานความร่วมมือเชิงพื้นที่ และต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการมาสนับสนุนการเรียนรู้ เช่น ผู้นำร่วม แผนงาน งบประมาณ หน่วยงานสนับสนุน ระยะเวลา พื้นที่ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของมวลสมาชิกของเครือข่ายทุก ๆ ภาคส่วน ในกระบวนการพัฒนาเยาวชนเพื่อการจัดการอบรมค่ายคุณธรรมมีความเกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้มีส่วน ได้ส่วนเสียหลายฝ่าย ทั้ง ค่ายคุณธรรม โรงเรียน ผู้ปกครอง และเยาวชน ดังนั้น ค่ายคุณธรรมต้องมีการบริหารจัดการร่วมกันกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการอบรม เช่น ชุมชน โรงเรียน และผู้ปกครอง พระวิทยากรจึงต้องมีการทักเฝ้า ประสานการดำเนินงานในการควบคุมปัจจัยต่าง ๆ และให้ปัจจัยเหล่านั้นเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมให้ตอบสนองต่อความต้องการที่ แท้จริงของเยาวชน และผู้ปกครองได้ การสร้างกระบวนการกลุ่มเพื่อเข้าถึงชุมชนและโรงเรียน จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างมาก เครือข่ายจึงต้องเตรียมความพร้อมเพื่อให้สามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม

การรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล ที่มีการแข่งขันและแย่งชิงกันสูง เกิดความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่อง ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดทำสื่อการเรียนรู้ ที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสามารถใช้งานผ่านระบบอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ให้คนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวก ทัวถึง ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ และใช้มาตรการผลิตหนังสือ สื่อการอ่านและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและราคาถูกลง รวมถึง การผลิตสื่อสร้างสรรค์ที่มีรูปแบบหลากหลายที่ให้ความรู้ในการพัฒนา เช่น วิธีการพัฒนาทักษะทางสมองและทักษะทางสังคม ผลักดันให้มีกฎหมายการพัฒนาเยาวชนให้ครอบคลุมทั้งการพัฒนาทักษะการเรียนรู้เน้นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ระบบการศึกษา ให้มีพัฒนาการที่สมวัย และการเตรียมทักษะการอยู่ในสังคมให้มีพัฒนาการอย่างรอบด้าน เพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่าน

เทคโนโลยีดิจิทัล โดยบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาให้สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกัน ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบเครือข่าย ด้านระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา ด้าน สื่อและองค์ความรู้ รวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

สรุป

การวิจัยเรื่อง “การเสริมสร้างการจัดอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมมองผ่านพุทธปรัชญา” ทำให้ทราบถึงปัญหาด้านหลักสูตรที่ไม่ตรงกับความต้องการของเยาวชน และความไม่สอดคล้องของเนื้อหาในสถานการณ์ปัจจุบัน ปัญหาด้านบุคลากรที่ขาดความสามารถในการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ ปัญหาด้านความร่วมมือระหว่างบ้าน/วัด/โรงเรียน ขาดการประสานงาน และไม่สามารถวางแผนร่วมกันได้ ปัญหาด้านกระบวนการฝึกอบรม ขาดเทคนิคในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ปัญหาสื่อและเทคโนโลยี การขาดแคลนงบประมาณสนับสนุน ปัญหาด้านการวัดประเมินและติดตามผล ผู้รับผิดชอบขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดประเมินและติดตามผล รวมถึงไม่สามารถนำผลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการอบรมในครั้งต่อไป ผู้วิจัยได้ศึกษาพุทธปรัชญาและนำมาประยุกต์ใช้กับการจัดอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมซึ่งประกอบไปด้วย พุทธอภิปรัชญา ได้แก่ ชั้นธ 5 และไตรลักษณ์ พุทธญาณวิทยา ได้แก่ ปัญญา 3 และกาลามาสูตร 10 พุทธจริยศาสตร์ ได้แก่ ศีล 5 กุศลกรรมบถ 10 มรรคมีองค์ 8 ไตรสิกขา ภาวนา 4 และพลธรรม 4 ทำให้ได้ค้นพบองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย โดยแสดงดังภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

1.1 การจัดการค่ายคุณธรรม ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนรวมในการจัดกิจกรรม ตั้งแต่การวางแผน การกำหนดกิจกรรม การร่วมทำกิจกรรม และการประเมิน

1.2 ควรมีการจัดทำหลักสูตร ที่มุ่งเน้นหลักธรรมพุทธปรัชญาไว้ในสถาบันการศึกษา โดยให้สถาบันการศึกษาได้มีส่วนในการขัดเกลาความประพฤติของเยาวชน ในบางคนที่ไม่สามารถจะไปร่วมกิจกรรมกับค่ายฯหรือที่จัดได้

1.3 โครงการค่ายคุณธรรมควรมีการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่ได้รับการเสนอแนะจากผู้เข้าอบรม เนื่องจากในการอบรมแต่ละครั้ง

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 การนำรูปแบบการจัดการอบรมเยาวชนค่ายคุณธรรมมองผ่านพุทธปรัชญาไปประยุกต์ใช้กับวัดที่มีการจัดค่ายคุณธรรมในพื้นที่อื่น ๆ จะต้องพิจารณาถึงบริบท เงื่อนไข

องค์ประกอบ หรือด้านสภาพด้านต่าง ๆ ของชุมชนหรือพื้นที่นั้น ๆ อย่างรอบคอบและรอบด้าน ทั้งนี้เนื่องจากสภาพบริบทของพื้นที่ย่อมมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและมีความแตกต่างกันออกไป

2.2 ควรมีการศึกษาคุณค่าของการมองโลกในแง่ดีของพุทธปรัชญาที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาสังคมปัจจุบัน

2.3 ควรศึกษาวัดที่มีการจัดค่ายคุณธรรมให้ครอบคลุมรอบด้าน เพื่อทดสอบและยืนยันในรูปแบบของการจัดค่ายคุณธรรมที่มีประสิทธิภาพ ในแต่ละประเด็นของค่ายคุณธรรมแต่ละพื้นที่

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2548). พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา วันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

ยี่น ภู่วรรณ และสมชาย นำประเสริฐชัย. (2546). ไอซีทีเพื่อการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

พระไพศาล วิสาโล. (2549). สุขภาพสังคม: ความขัดแย้ง ความรุนแรงกับระบบบริการสุขภาพ. นนทบุรี: สำนักวิจัยสังคมและสุขภาพ.

พุทธทาสภิกขุ. (2543). ค่ายธรรมบุตร (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ธรรมทานมูลนิธิ.

วงศ์ถิตย์ วิสุภี. (2550). ค่ายคุณธรรมจริยธรรม: รูปแบบการจัดการที่เหมาะสมสำหรับเยาวชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 9. ใน ปริญญาดุขฎิบัณฑิต สาขาวัฒนธรรมศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม .

พระมหานภดล สุวณณเมธี (มีคำเหลือ). (2550). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการฝึกอบรมเยาวชนของค่ายคุณธรรมวัดบรรพสถิต จังหวัดลำปาง . ใน วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.